

Svenska Kennelklubben, SKK

Kopia till:

Dansk Kennel Klub, DKK

Rasklubben för dansk-svensk gårdshund, RDSG

Dansk/svensk gårdhundeklub, DSGK

Svenska gårds- och vallhundsklubben, SGVK

Jordbruksverket

2015-03-07

Detta brev är ett bemötande av Rasklubben för dansk-svensk gårdshunds (RDSG) brev från den 17 februari 2015 med namnet "Styrelsen informerar" bland annat publicerat på rasklubbens facebook-sida.

Med "vi" avses i detta brev de som signerat detta brev. "Vi" är gårdshundsmänniskor från flera olika länder. "Vi" är medlemmar i RDSG och/eller SKK och/eller systerorganisationerna i Sveriges grannländer. "Vi" är också uppfödare av dansk/svensk gårdshund, innehavare av FCI-godkända kennelnamn och/eller ägare av gårdshundar involverade i avels/utställningsaktiviteter.

Vi vill med detta brev belysa flera frågor som RDSGs brev skapat.

Styrelsen menar att antalet ättlingar efter Nydningen's Dirck är högt och vissa beräkningar har använts för att underbygga påståendet.

Vi menar att det är svårt att dra några slutsatser enbart med hjälp av dessa beräkningar. Vi kommer därför att jämföra antalet ättlingar efter Nydningen's Dirck med antalet ättlingar efter några andra utvalda hundar.

För att bedöma en hunds avelspåverkan och "tillståndet" hos en hundras används internationellt erkända metoder. Till exempel beräknas matadoravelsgräns, effektiv population och man tittar också på rasens genomsnittliga inavelsgrad.

Vi kommer här att undersöka matadoravelsgränsen för dansk-svensk gårdshund, beräkna rasens effektiva population och dess utveckling och vi kommer att redovisa rasens inavelstrend.

Vi kommer att undersöka hur Nydningen's Dirck ligger till i förhållande till dessa parametrar. Slutligen kommer vi att göra en konklusion.

1. Ättlingar (se bilaga 1)

Det är lätt att hitta andra hundar som har lika många eller fler ättlingar i flera generationer. Det är inte heller ett nytt fenomen i rasen med hundar med många ättlingar.

Talen visar därmed att Nydningen's Dirck inte är ett unikt isolerat fall vad gäller antalet ättlingar.

2. Matadoravel (se bilaga 2)

Matadoravelsgränsen för dansk-svensk gårdshund i Sverige, beräknad enligt FCIs och SKKs definition är för närvarande **165**. Nydningen's Dirck har 37 valpar i Sverige.

Därmed är det visat med all tydlighet att hundens andel i aveln ligger mycket långt under matadoravelsgränsen för dansk/svensk gårdshund.

3. Effektiv population (se bilaga 3)

Effektiv population är ett nyckeltal med vilket man arbetar medvetet i de flesta rasers RAS. Det är viktigt att känna till den effektiva populationen när risken för förlust av genetisk variation i en ras ska bedömas. Effektiv population nämns inte i RAS för dansk-svensk gårdshund.

Talet för effektiv population är mycket bra under alla de berörda åren. År 2014 var den effektiva populationen **236**.

De svenska talen för effektiv population av dansk-svensk gårdshund är mer än dubbelt så höga som motsvarande tal i Danmark, vilka av den danska rasklubben anses vara tillfredställande. Talen ligger också högt över riskgränsen.

Risken för förlust av genetisk variation i rasen kan därmed för närvarande inte sägas vara en faktor att bekymra sig om.

4. Inavelsgradens utveckling (se bilaga 4)

Talet för effektiv population tar inte hänsyn till om avelsdjuren är släkt med varandra. Det är därför viktigt att undersöka rasens inavelsgrad. Ändringen i inavelsgrad genom åren visar om det utförda avelsarbetet har lett till ökad inavel. Av den anledningen är det mycket intressant att se på utvecklingen av inavelsgraden i rasen under de år som Nydningen's Dircks ättlingar har stigit i antal. Om Nydningen's Dirck har haft alltför stort inflytande på rasens avel bör detta visa sig genom en ökning av inavelsgraden.

Slående nog har inavelsgraden en tydligt fallande tendens under de år antalet ättlingar efter Nydningens Dirck har ökat.

5. Meriter hos Nydningen's Dircks ättlingar (se bilaga 5)

Ingen annan dansk-svensk gårdshund, varken i Sverige eller något annat land, har någonsin haft så många högt meriterade ättlingar.

Slutsats

Med hjälp av ovanstående kan vi dra följande slutsatser

1. Det finns ingen anledning att framhäva Nydningen's Dirck som ett isolerat fall i förhållande till rasens avel då antalet ättlingar efter honom inte är unikt många. Skulle det av orsaker som ännu inte framkommit visa sig att antalet ättlingar efter Nydningen's Dirck ändå är ett problem, så har vi visat att det är oacceptabelt att peka ut endast Nydningen's Dirck. Flera andra hundar har motsvarande antal ättlingar och borde därför också ha nämnts.
2. Nydningen's Dircks avelsanvändning ligger långt under rasens matadoravelsgräns.
3. Den effektiva populationen i rasen ligger på en bra och säker nivå och det finns därför ingen anledning att oroa sig över förlusten av genetisk variation i rasen.
4. Den genomsnittliga inavelsgraden för rasen är fallande.
5. Nydningen's Dirck har avelsmässigt bidragit till rasen med hundar av mycket hög kvalitet.

Därmed kan konkluderas att det inte finns något stöd för innehållet i brevet "styrelsen informerar" och avsikten med brevet kan inte heller stödjas.

Vi vill vidare uppmärksamma följande:

FCI slår i "International breeding strategies" fast att: "*The size of the breed population should be looked upon not only on national but also on international level, especially in breeds with few individuals.*" Det är alltså egentligen inte alls acceptabelt att se på populationen i Sverige som isolerad så som har gjorts både här och i andra sammanhang. Det föds upp gårdshundar i Sverige, Danmark, Norge, Finland, Island, USA och Tyskland, men det är fortfarande en ras med en liten population sett ur ett världsperspektiv, därför ska man enligt FCI kunna arbeta med den över gränserna både avelsmässigt och statistiskt.

Styrelsen för RDSG kunde ha valt att publicera sina observationer angående Nydningen's Dirck internt bland klubbens medlemmar och uppfödare. Om detta hade gjorts hade vi i en intern dialog gemensamt naturligtvis nått fram till resultatet vi visar i detta bemötande.

Styrelsen valde att inte gå i dialog med klubbens medlemmar och uppfödare. Istället skickades brevet till SKK och Jordbruksverket och offentliggjordes helt utan vidare på internet på rasklubbens hemsida och på det sociala mediet Facebook. Många vanliga hundägare har blivit oroliga över att deras hund har Nydningen's Dirck i stamtavlan och undrat om det är fel på hunden.

Yrkanden

Vi yrkar därför följande:

1. Att styrelsen anmodas av SKK att offentliggöra detta bemötande på samma ställen som deras eget brev blev offentliggjort.
2. Att styrelsen anmodas av SKK att offentliggöra en dementi av sitt brev "Styrelsen informerar".

Vidare är det orimligt att man som medlem, uppfödare och ägare av ett kennelnamn inte ska kunna känna sig trygg i förhållande till rasklubbens styrelses handlingar. Att offentliggöra ett kennelnamn i ett negativt sammanhang på internet via hemsida och sociala medier kan snabbt och lätt få stora negativa konsekvenser för en uppfödarens avel och försäljning av valpar.

Med avsikt att en gång för alla skapa prejudikat, och att utåt tydligt visa för alla kennelägare och uppfödare att en sådan handling är helt oacceptabel yrkar vi dessutom:

3. Att SKK råder styrelsen för RDSG att de skriftligt ger kennel Nydningen's en oreserverad ursäkt – för att de ogrundat och utan nödvändig dokumentation har offentliggjort och utpekat deras kennelnamn i ett negativt sammanhang.

Med vänliga hälsningar

Bilaga 1

Exempel på dansk-svenska gårdshundar med liknande antal ättlingar som Nydningens Dirck

Hund	Gen. 1	Gen. 2	Gen. 3	Gen. 4	Totalt
Nydningens Dirck (DKX07463/2007) Gen. 1 födda 2009-2012	37	167	202	31	437
My Bonnie Druide Drikker Dram (S50455/2000) Gen. 1 födda 2001-2004	52	252	599	811	1714
Leonbergetz Loro Limos (S47839/2003) Gen. 1 födda 2006-2008	39	133	209	81	462
Kilhults Fiffiga Selma (S45285/2001) Gen. 1 födda 2003-2005	13	49	248	262	572
Youhais Bror Basti (S60236/2002) Gen. 1 födda 2005-2007	43	174	211	210	638
Örestaden Lasse Den Livlige (DK02973/2000) Gen. 1 födda 2007-2008	6	87	172	138	403

(Källa: SKK avelsdata och SKK hunddata)

Tabellen visar antalet avkommor och ättlingar (20150307) till sex olika hundar under fyra generationer. I tabellen finns angivet mellan vilka år generation 1 (Gen. 1), det vill säga barnen till de aktuella hundarna, är födda.

När man diskuterar betydelsen av en enskild hunds ättlingar är det viktigt att notera att ju längre bak i generationerna den aktuella hunden kommer desto mindre betydelse får den för ättlingarna i avel. Dels påverkar den en eventuell inavelsgrad mindre och mindre för varje generation, dels blandas fler och fler andra hundar med andra gener in i linjen. Att det ses en ökning av en hunds antal ättlingar år för år är en helt naturlig konsekvens av normal avel i en ras.

Talen i tabellen visar tydligt att Nydningen's Dirck inte är ett unikt isolerat fall vad gäller antalet ättlingar.

Bilaga 2

Matadoravelsgränsen för dansk-svensk gårdshund i Sverige

FCI om matadoravel:

To preserve, or preferably extend, the genetic diversity of the breed, matador breeding and heavy inbreeding should be avoided. Mating between siblings, mother to son or father to daughter should never be performed. As a general recommendation no dog should have more offspring than equivalent to 5 % of the number of puppies registered in the breed population during a five-year period. The size of the breed population should be looked upon not only on national but also on international level, especially in breeds with few individuals.

(Källa: FCI breeding strategies)

Definition SKK:

SKK rekommenderar att det maximala antalet avkommor till ett avelsdjur inte överstiger 5 % av den totala registreringsciffran under fem år.

Matadoravelsgränsen för dansk-svensk gårdshund uträknas enligt följande:

Registreringstal dansk-svensk gårdshund i Sverige de senaste 5 åren (importer är inte medräknade):

2010	2011	2012	2013	2014	Totalt
761	631	677	635	614	3318

(Källa: SKK avelsdata)

5 % av 3.318 = **165**

Bilaga 3

Effektiv population dansk-svensk gårdshund

SKK definierar: **Effektiv populationsstorlek** – betecknas med N_e . Begreppet används för att utvärdera och jämföra olika populationer med avseende på risk för förlust av genetisk variation.

$$\frac{1}{N_e} = \frac{1}{4N_m} + \frac{1}{4N_f}$$

där: N_e = effektiv populationsstorlek
 N_m = antal handjur i den verkliga populationen
 N_f = antal hondjur i den verkliga populationen

Vad är högt och vad är lågt?

RAS för Svensk Wachtelhund förklarar att: *Förlusten av ärftlig variation blir större ju mindre den effektiva populationen är. Först vid nivåer över 100 individer går förlusten av gener så långsamt att den naturliga selektionen kan matcha förlusterna och upprätthålla livskraften i djurstammen. En ökad genetisk variation ökar möjligheterna för en positiv utveckling av hunderasen i framtiden.*

RAS för Staffordshire Bullterrier fastslår att: *Normalt räknar man med att en ras eller art befinner sig i allvarlig fara för svåra genetiska skador när avelsbasen (den effektiva populationen) underskrider nivån 50.*

Sverige:

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Antal kullar	109	121	160	149	163	180	152	160	151	145
Hanar	76	73	100	103	103	118	106	104	101	101
Tikar	105	117	152	141	160	174	146	155	144	143
Effektiv population Sverige	176	179	241	238	250	281	245	248	237	236

(Källa: SKK avelsdata)

Danmark:

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Effektiv population Danmark				79	69	63	70	63	90	

(Källa: Dansk/svensk gårdhundeklub)

Till dessa tal noterar den Danska rasklubben att: Ifølge "DKK skal den effektive population være mindst 60-70. Den effektive population ligger omkring grænsen i de år hvor kuldantallet er lavt, men ganske fint for de år, hvor vi opdrætter omkring 250 hvalpe/godt 50 kuld."

Bilaga 4

Inavelsgradens utveckling för dansk-svensk gårdshund

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Inavelsgrad %	2,1	2,1	2,1	1,6	1,5	1,5	1,4	1,3	1,4

Rasens genomsnittliga inavelsgrad. Beräknad över 5 generationer.

(Källa: SKK avelsdata)

Om inavelsgraden vid inkludering av flera generationer skulle visa sig högre är det inte relevant i detta sammanhang, då det är *utvecklingen* som det ska fokuseras på.

Även om alla grader vore högre, skulle trenden vara densamma.

Om en hane används till många *olika* tikar har det en positiv inverkan på den genetiska spridningen. Så är fallet med Nydningen's Dirck. Om Nydningen's Dirck hade haft ett alltför stort och/eller felaktigt inflytande på rasens avel skulle detta ha visat sig genom en ökning av inavelsgraden.

Inavelsgraden är tydligt fallande över perioden.

Bilaga 5

Faktablad om meriter

- Nydningen's Dirck är far till 6 SE UCH från 5 olika parningskombinationer.
- Flera av Nydningen's Dircks ättlingar innehar Nordiska championat.
- Nydningen's Dirck har 3 olika ättlingar som är världsvinnare. De är JWW10, WW10, WW11 (BIR og BIM), WW14.
- Nydningen's Dirck's ättlingar har vunnit RDSG's tävling "Årets Utställningshund" de senaste 4 åren.
- Nydningen's Dirck's ättlingar har vunnit DKV titlar, NOV titlar, SEV titlar och NORDV titlar.
- Nydningen's Dirck's ättlingar har placerat sig i BIG i grupp 2, vilket är helt enastående för rasen.